

نماید و با ارائه تجربیات بسیار جذاب، آموزنده و مفید آنها را پیوسته خشنود، سر حال و آماده برای یادگیری نگه دارد.

معلم برنامه ریز

معلم به عنوان برنامه ریز باید به امور مربوط به تصمیم گیری درباره برنامه ریزی بویژه برنامه درسی علاقمند باشد و به هیچ وجه نباید بدون چون و چرا و بلا شرط خود را به کارهای شناخته شده و از پیش تعیین گردیده وابسته نماید.

اهمیت معلم در اجرای برنامه درسی بسیار زیاد است، زیرا معلم باید بتواند شرایط و مسائل مربوط به برنامه درسی را به بهترین نحو به کار گیرد تا اهداف و نتایج مورد نظر تحقق پیدا نماید. «یک برنامه درسی پیش از آنکه برای دانش آموزان طراحی شود، باید برای معلمان طراحی شده باشد. اگر برنامه درسی نتواند معلمان را تغییر دهد، تعادل آنها را برهم بزند، بر آگاهی آنها بیفزاید و آنها را به حرکت در آورد، قهراً هیچ گونه تأثیری بر کسانی که توسط آنها تعلیم داده می شوند، نخواهد داشت.» (برونر، به نقل از مهر محمدی، ۱۳۸۱: ۳۷۲). معلم برنامه ریز ضمن ارزیابی فعالیت های مربوط به برنامه ریزی درسی باید برنامه درسی را به نحوی به کار گیرد و در کلاس اجرا کند که با موقعیت کلاس و شرایط و خصوصیات شاگردان مناسب باشد.

هنگامی که معلم بتواند با توجه به نیازهای دانش آموزان و امکانات بومی و محلی موجود در مدارس انعطاف و دگرگونی لازم و مناسب را در برنامه درسی ایجاد نماید، فراگیرندگان راحت تر و با آمادگی بیشتری به یادگیری خواهند پرداخت. در این نوع برنامه ریزی معلم قادر خواهد بود که مفاهیم و موضوعات گوناگون و جدیدی را به شاگردان ارائه دهد. هر چه معلم بتواند از پیچیدگی های برنامه درسی بکاهد و بر میزان انطباق آن با شرایط و موقعیت های یادگیری دانش آموزان بیافزاید، موفقیت های بیشتری در یاددهی و آموزش بدست خواهد آورد. علاوه بر این،

که سرعت تدریس معلم نامناسب و ارائه موضوعات درسی از نظم معینی برخوردار نباشد رشته کلام از دست معلم خارج می شود و ممکن است معلم مطالبی را ارائه دهد که برای دانش آموزان غیر قابل فهم و یا تکراری باشد. در چنین حالتی که کلاس فاقد اهداف و راهبردهای مناسب یاددهی - یادگیری است، اداره آن بسیار مشکل و زمینه مناسب برای بی انضباطی و هرج و مرج طلبی شاگردان فراهم می گردد. بنابراین، معلم برای جلوگیری از بی نظمی های کلاسی باید بر محتوای آموزشی و موضوعات درسی مسلط باشد و تمامی تلاش خود را در فعال نگه داشتن دانش آموزان به کار گیرد.

یکی از روش هایی که معلم می تواند در جلب توجه شاگردان به موضوع درس و بحث های کلاسی از آن بهره گیرد، سؤال کردن از دانش آموزان در هنگام تدریس است به نحوی که آنها را وادار تا در مورد سؤال فکر کنند و سپس پاسخ های خود را مطرح سازند. البته بهتر است که انتخاب دانش آموزان جهت پاسخ گویی به سؤالات تصادفی باشد، زیرا در این صورت همه آنها گوش بزنند خواهند بود که هر آن ممکن است از آنها سؤال شود. بدین ترتیب شاگردان به خودی خود حضوری فعال و همه جانبه در کلاس خواهند داشت و به طور چشمگیری از بی نظمی های کلاسی کاسته خواهد شد. جو کلاس هم باید به گونه ای باشد که توانمندی، اطمینان، اعتماد به نفس و حضور فعال دانش آموزان را افزایش دهد.

کلاسی که دانش آموزان آن حق انتخاب داشته باشند، رهنمود و راهبردهای معلم دقیق و مشخص باشد و شاگردان بتوانند مهارت های زندگی را به خوبی فراگیرند، امکان بروز رفتارهای مخمل بسیار کاهش یافته و زمینه بی انضباطی در کلاس به حداقل خواهد رسید.

خلاصه این که معلم باید بتواند ضمن تدریس، مدیریت مناسبی در کلاس خود داشته باشد، با دانش آموزان خود به راحتی ارتباط برقرار

